

HPV-vaksine mot brystkreft

Å vaksinere kvinner mot humant papillomavirus (HPV) kan forhindre enkelte former for brystkreft og redde titusener av liv hver år.

Ved hjelp av genetiske sonder har forskerne ved universitetet i New South Wales i Australia (UNSW) testet kreftceller fra bryst og funnet flere tegn til at de er infisert med HPV som er for øvrig hovedårsaken til livmorhalskreft. HPV er ansvarlig for 99 prosent av alle tilfeller av livmorhalskreft.

"Funnet av høyrisiko-HPV i et høyt antall tilfeller av brystkreft indikerer at dette viruset spiller en rolle i utviklingen av brystkreft" sier Dr Noel Whitaker, forsker ved universitetet. "Ved å fastslå at HPV har en kreftfremkallende rolle i noen former for brystkreft, øker muligheten for å forebygge denne krefttypen ved å tilby vaksine mot HPV" fortsetter han.

Hva er HPV?

HPV er den vanligste seksuelt overførbare infeksjonen blant kvinner og menn. Om lag 20 prosent av befolkningen er til enhver tid smittet. HPV-infeksjon gir vanligvis ingen symptomer, men kan forårsake celleforandringer som man ikke merker. Etter hvert kan disse cellene bli ondartete og lede til livmorhalskreft.

Det finnes mer enn 100 ulike undertyper av viruset. De fleste fører til ufarlige infeksjoner som vil gå over av seg selv. Slike infeksjoner er svært vanlige, særlig blant kvinner og menn mellom 18-24 år. 50-80 prosent av befolkningen blir smittet av hpv en eller flere ganger i løpet av livet.

Norske kvinner mellom 25 og 70 år blir anbefalt å ta celleprøve fra livmorhalsen hvert tredje år. Dette er for å finne og behandle forstadier til livmorhalskreft slik at sykdommen ikke får utviklet seg videre.

Kontroversiell teori

Ideen om at HPV er involvert i brystkreft er kontroversiell. Vitenskapelige rapporter fra 15 land har identifisert tilstedeværelsen av høyriskotyper av HPV i brystvev og brystkreftprøver.

Men disse studiene har også hatt sprikende resultater med forekomst av HPV-positive brystkrefttilfeller i et spenn fra 4 prosent til 86 prosent. Resultatene har også vært påvirket av vanskeligheter med å påvise viruset i brystprøver. I tillegg har laboratorimetoden som ble brukt - polymerase kjedereaksjon (PCR eller PKR) – hatt en tendens til å bli forurenset.

Teknikken er basert på å ta små genetiske prøver og raskt kopiere dem slik at man får tilstrekkelige mengder til å analysere prøvene.

Nye metoder

De australske forskerne valgte derfor å bruke en teknikk som unngår kryssforurensning og som beviser hvorvidt genetisk HPV-materiale er tilstede i kjernen av menneskelige brystkreftprøver. De kontrollerte funnene ved å se etter andre forandringer i brystvevet som kunne være forårsaket av HPV. Forskerne jobber nå med en ny metode som vil gjøre testingen enda raskere, billigere og enklere.

Forekomst av brystkreft

I 2004 fikk 1.1 million kvinner i verden diagnosen brystkreft og flere enn 500 000 kvinner mistet livet på grunn av sykdommen. I 2007 fikk 2761 kvinner og 19 menn brystkreft i Norge. Brystkreft er den hyppigste kreftformen blant kvinner i vår del av verden.

"Det er ingen sikker kunnskap om årsakene til kreftsykdommen, men risiko synes å være knyttet til arv, hormonelle- og sosioøkonomiske forhold, høyde og vekt. Av kvinner som rammes av denne kreftformen regner en i dag med at fem til ti prosent av tilfellene skyldes arv. Hormonelle forhold gjør at tidlig menstruasjon, sen førstegangsfødsel, barnløshet og sen overgangsalder øker risikoen for brystkreft", står det å lese på Kreftregisterets hjemmesider.

Symptomer på brystkreft

- Kul/hevelse/uregelmessighet i brystet – som ikke endrer seg med menssyklus
- Kul/hevelse under armen og/eller på halsen. Lymfeknuter i dette området drenerer brystvevet.
- Smerter i brystet
- Væske fra brystvorten

- Endringer i brystets hud og struktur, slik som "appelsinhud", utslett, fordypninger eller innadvendt brystvorte (hvis den tidligere ikke har vært det).

I Norge tilbys kvinner mellom 50 og 69 år mammografiundersøkelse annethvert år.

Til høsten får alle jenter i 7. klasse i Norge tilbud om HPV-vaksine mot livmorhalskreft.

Vaksinen er godkjent for kvinner opptil 45 år, men de må kjøpe den selv på apotek etter resept fra for eksempel fastlegen.

Kilder:

www.medicalnewstoday.com

www.kreftforeningen.no

www.kreftregisteret.no

www.helsenett.no